

Keverboeken in 2005

Oscar Vorst

De hier gegeven opsomming van in het jaar 2005 verschenen keverboeken is verre van compleet. Boeken die alleen tropische Coleoptera behandelen of een zeer beperkte soortengroep (een enkel genus) vallen buiten het kader van deze rubriek. De vermelde prijzen zijn slechts indicaties!

KOLIBÁČ, J., K. MAJER & V. ŠVIHLA, 2005. – *Cleroidea. Brouci nadčeledi Cleroidea Česka, Slovenska a sousedních oblastí. - Beetles of the superfamily Cleroidea in the Czech and Slovak republics and neighbouring areas*: 1-186. Calrion Production, Praha. €25 ISBN 80 239 6201 9

Eenvoudig, geheel tweetalig (voorin Tsjechisch, achterin Engels) determinatiewerk. Behandelt de soorten van de families Phloiophilidae, Trogossitidae, Cleridae en Melyridae (incl. Malachiinae). De meeste van de Nederlandse soorten worden behandeld. De belangrijkste kenmerken worden toegelicht met behulp van lijntekeningen. Daarnaast zijn de meeste soorten ook afgebeeld op de zes platen met kleurenfoto's van geprepareerde dieren (en voorzien van olijke schaduwen).

ORTUÑO, V.M. & M. TORIBIO, 2005. – *Carabidae de la Península Ibérica y Baleares. Vol. I. Trechinae, Bembidiini*: 1-455. Argania Editio, Barcelona. €95 ISBN 84 931847 8 0

Dit eerste deel van een serie over de loopkevers van het Iberisch Schiereiland behandelt nu eens niet het genus *Carabus* (of de obligate Cicindelinae), maar de soorten van het tribus Bembidiini: een groep waarover veel minder literatuur voor handen is. Een voorbeeldig werk van hoge kwaliteit en bovendien rijk geïllustreerd met veel originele figuren. Naast een korte inleidende tekst wordt het grootste deel van dit boek in beslag genomen door determinatiesleutels en soortbespreking van de ruim 100 behandelde (onder)soorten. Wel gaat hierbij veel ruimte op aan de - soms lange - opsomming van vindplaatsen (onnodig, want achterin zijn stippenkaarten opgenomen) en de lange lijst van synoniemen die bij elke soort gepresenteerd wordt. Het werk is voorzien van ruim dertig paginagrote zwart-wit habitustekeningen, waarvan de meeste zeker geslaagd te noemen zijn. Een sterk punt is ook, dat van alle behandelde soorten goede tekeningen van de aedeagi en - revolutionair - foto's van de spermathecae opgenomen zijn. Jammer dat de sleutels niet ook in het Engels gegeven worden...

BEUTEL, R.G. & R.A.B. LESCHEN (EDS), 2005. – *Coleoptera, beetles. Volume 1: Morphology and Systematics (Archostemata, Adephaga, Myxophaga, Polyphaga partim). Handbuch der Zoologie 4 (38)*: i-xi, 1-567. Walter de Gruyter, Berlin. €240 ISBN 3 11 017130 9

Eerste deel van drie voorziene delen over de kevers in Kükenthal's Handbuch der Zoologie. Na een viertal inleidende hoofdstukken: Systematic position and early evolution, Classification, Molecular systematics en Morphology, worden bijna 60 families behandeld door een groot aantal verschillende auteurs. De opzet en diepgang verschilt tussen de hoofdstukken dan ook nogal. In elk hoofdstuk wordt gepoogd voor de betreffende familie een samenvatting te geven van de huidige kennis van systematiek, fylogenie, biologie, ecologie, morfologie (larven zowel als adulten), en wordt afgesloten met een uitgebreide literatuurlijst. De meeste hoofdstukken zijn rijk geïllustreerd met zwart-wit afbeeldingen van doorgaans goede kwaliteit. De Byrrhidae bijvoorbeeld, komen er wel zeer bekaaid af: twee pagina's, geen afbeeldingen. Zeker een standaardwerk door het brede, samenvattende overzicht dat dit werk biedt en de medewerking van de vele specialisten (voor zover deze bestaan).

BÖHME, J., 2005. – *Katalog (Faunistische Übersicht). 2. Auflage. Die Käfer Mitteleuropas* Band K: i-xii, 1-515. Elsevier, Spektrum Akademischer Verlag, München. €80 ISBN 3 8274 1678 7

Vernieuwde herdruk van het catalogusdeel van *Die Käfer Mitteleuropas*. In vergelijking met de eerdere uitgave is het aantal onderscheiden Midden-Europese deelgebieden vergroot van 10 naar 17. Daarnaast wordt nu ook het voorkomen in Oost-, Zuid-, West- en Noord-Europa vermeld. Nieuw is ook de vermelding van een korte ecologische karakteristiek, in de trant van 'p-c, hyg-dtc, mycetophag'. De informatie over het voorkomen in Nederland (samengevat voor de Benelux) is irrelevant en vaak verouderd. Zo wordt ten onrechte - ook voor veel algemene soorten - alleen het voorkomen vóór 1950 vermeldt en ontbreken veel nieuw ontdekte soorten. Vreemder nog: ook soorten die in Everts' tijd al bekend waren ontbreken soms. Ook staan er raadselachtige soorten in als *Hydroporus piceus* Steph. naast *H. gyllenhalii* Schdt. Nooit raadplegen dus!

COSTESSÈQUE, R., 2005. – *Les Aphodius de France. Une clef de détermination. Clé de Détermination 1*: 3-78. Magellanes, Andrésy. €32 ISBN 2 911545 67 2

Een wat rommelig vormgegeven boekje over de Franse soorten van het genus *Aphodius*, primair bedoeld als determinatiewerk. Wel worden van alle besproken soorten ook verspreidingskaartjes op departementsnivo gegeven, de gepresenteerde informatie over de biologie beslaat nooit meer dan een enkele regel. De sleutel is rijk geïllustreerd met zwart-wit fotootjes en eenvoudige lijntekeningetjes. Ook zijn van elke soort de aedeagi afgebeeld door middel van een simpele lijntekening. Achterin bevinden zich zes platen met kleurenfoto's van een groot aantal soorten (zonder poten en sprieten). Een lijst van de behandelde soorten ontbreekt, maar op een haar na alle Nederlandse soorten zijn opgenomen. Overigens wordt *Aphodius fasciatus* (Ol.) foutief *A. uliginosus* (Hardy) genoemd (cf ICZN Op. 2150) en de spelling *Aphodius haemorrhoidalis* (met diacriet) is natuurlijk onjuist.

PRŮDEK, P., 2005. – *Icones insectorum europae centralis. Coleoptera: Mycetophagidae. Folia Heyrovskyana B 1: 1-4.* Kabourek, Zlín. €5 ISSN 1210 4108

NOVÁK, V., 2005. – *Icones insectorum europae centralis. Coleoptera: Tenebrionidae. Folia Heyrovskyana B 2: 1-20.* €10

In 2005 verschenen deze twee eerste afleveringen van een nieuwe serie met afbeeldingen van Midden-Europese insecten. Inmiddels verschenen er acht afleveringen die alle een kevergroep behandelen. Elk deel poogt alle vertegenwoordigers van de behandelde groep af te beelden met foto's van geprepareerde dieren. De kwaliteit van drukwerk en foto's is zeer hoog! De opvatting van Midden-Europa is een ruime, en omvat ook Hongarije, Polen en Zwitserland. De begeleidende tekst is summier en geeft naast het voorkomen in de behandelde landen en enkele synoniemen ook de afmeting van het afgebeelde exemplaar. Een noodzaak, want alle soorten zijn op gelijk formaat afgedrukt. De afleveringen zijn los verkrijgbaar, maar ook is het mogelijk een abonnement op de serie *Folia Heyrovskyana B* te nemen. De afleveringen beslaan telkens één katern en zijn daardoor geschikt om later in te binden.

HŮRKA, K., 2005. – *Brouci České a Slovenské republiky - Käfer der Tschechischen und Slowakischen Republik.* [i-vi], 1-390. Kabourek, Zlín. €35 ISBN 80 86447 04 9

Het belangrijkste onderdeel van dit fraaie boek zijn de 70 kleurenfotoplaten waarop afbeeldingen van meer dan 1000 soorten in geprepareerde toestand zijn weergegeven. Hoewel gebaseerd op de Tsjechisch-Slowaakse keverfauna, is een groot deel van de soorten ook in ons land inheems. De keuze van de soorten is zeer breed en evenwichtig. Niet slechts de grote en opvallende soorten zijn afgebeeld, maar ook de kleine tot zeer kleine soorten zijn ruim vertegenwoordigd. Van alle in het behandelde gebied voorkomende families zijn soorten opgenomen. Hierdoor geeft het boek een mooi overzicht van de diversiteit van de Midden-Europese fauna. Opmerkelijk - en soms zelfs vervreemdend - is de keuze om alle soorten op het zelfde formaat (dus met verschillende vergroting) weer te geven. De kwaliteit van de foto's en het drukwerk is zeer hoog. De dubbeltalige tekst (er is ook een Tsjechisch-Engelse versie) bespreekt alle behandelde soorten kort. Mede gezien de prijs is dit een echte aanrader. Het formaat (17 x 23 cm) en gewicht (1,4 kg) maken het wel minder geschikt om in het veld mede te nemen.

